

Argazkiak: ARMENTIA IKASTOLA

Gasteizko Armentia Ikastola bertoko elikagai ekologikoen alde

Armentia Ikastolak gurasoek, ikastolak eta nekazari ekologikoei osatutako lantaldea jarri zuen martxan 2012/2013 ikasturtean. Esan beharra dago ikastetxe hau sare publikotik kanpo dagoela eta, hortaz, baduela nolabaiteko autonomia bere sukaldearen kudeaketarako. Horiek horrela, egun sukaldeaz arduratzen den enpresarekin hitzartutako akordioan lehengaien jatorria erabakitzeak aukera dute. Beraien helburua da gutxika menuetan

elikagai ekologikoak, ahalik eta gertukoenak, sartzea.

BERME OSOKO ELIKAGAIAK

Ikastola osatzen dutenen arteko ekimena da hau, gurasoek, sukaldariak eta ikastolako langileek bultzatua. Ibaik, Armentia-ko zerbitzuen arduradunak, jendartearen gertatzen ari den aldaketaren ondoriozuzentzat jotzen du. 2013/2014 ikasturtean produktu ekologikoak erosteari ekin zioten, inguruko bi baserritar ekologikori (Bolibarreko Oskar Lopez de Lacalle eta

Monasteriogureneko Mikel Diez) barazkiak eta lekariak hartuz. Baina jantoki publiko baten horniketarako eskatzen diren baldintzak bete ahal izateko, arazo burokratiko asko topatu zituzten.

Izan ere, Europar Batasuneko osasun-erregistroa eskatzen zaie mota honetako hornitzaileei, eta horrek suposatzen du, besteak beste, baserritarrek behartuta daudela lokal egokitu bat izatera produktuen kudeaketarako, kamera, komun eta bestelako baliabideekin hornituta. Ziurtagiri ekologikoa duen Urbide Otarrak

enpresari esker, inbertsio horiek egiteko beharrik ez dute izan ekoizleek, enpresaren bitartez arauzko osasun-bermea lortzen baitute beraien ekoizpenarentzat.

Josu eta Ana bazkideek 2014an osatu zuten Urbide Otarrak. Partikularrei saskiak eskaintzeaz gain, Goizalde Nagusien Egoitza ere hornitzen du. Hain zuzen ere, egoitza honekin lan egin ahal izateko lortu behar izan zuten Europar Batasuneko osasun erregistroa. Horren jakitun, baserritarrek eskatu zieten beraien eta ikastolaren artean zubi-lana egitea. Eta horrela lortu dute aurten ikastola Arabako barazki eta lekari ekologikoz hornitzea, lege sanitarioek eskatzen duten gutzia betez.

Ibairen hitzetan, elikagai ekologikoak eskaintzea pauso handia izan da. «Eskala txiki batean ari gara. Ez da erraza elikagai ekologikoen aldeko apustua egitea. Hasteko, guri behintzat kostu handiagoa suposatzen digu, eta hori gai garrantzitsua

NEKAZARITZA ETA ELIKADURA EKOLOGIKOA

da kontuan izanda gurasoek ordaintzen dituzten kuotak ezin direla ukitu, nahiz eta zerbitzuaren kostuak garestitu. Enpresaren eta Ikastolaren artean adostu genuen bertoko lehengai ekologikoekin lan egitearen ondorioz gainkosturik sortzen bazen Ikastolak hartuko lukeela horren ardura. Kalkuluak eginak dauzkagu, eta gastu horiek jasateko moduan gaude, baina muga bat da», agertu du.

Hala ere, arduradunak galdera bat egingen du prezioaren gorabeheran: «Elikagai ekologikoak garestiak dira, edo konbentzionalak dira merkeegiak? Arazoak arazo, gure helburua da Armentiak burujabetasuna izatea menuen eskaintzan, horretan gabiltza».

Proiektuaren bideragarritasuna eta jarraipena lortzeko zer beharko litzatekeen galdetuta, beste atal batzuk ikastolaren menpe egotea ezinbestekoa dela baieztatzen du Ibaik. «Adibidez, gure hurrengo aurrerapausoa menuak erabakitzea izan beharko litzateke; honek suposatuko luke horien kostua, produktuak eta sasoiatasuna kudeatu ahal izatea. Ematen diren aurrerapauso guztiek oso zehatzak eta neurtuak izan behar dute, gurasoen kuotak ez igotzeko. Ez dugu nahi inolako alaketarik zerbitzu elitista bat eskaintze-

ko, uste baitugu zerbitzu duin, euskaldun, jasangarri eta iraunkorra eskaini ahal dela, kuotak igo gabe».

JANTOKIA HEZKUNTZA-PROIEKTUAN

Ikastolaren hezkuntza-proiektuan ingurumenaren zaintza ikuspegi ezberdinetatik lantzen da, baina elikagai ekologikoek badute garrantzi berezi bat, jantokiaz gain Baratzak proiektua ere martxan duelako ikastolak. Ortuaren ongarri gisa, jantokiko soberakinekin egindako konposta erabiltzen dute. Horretarako, ikasleek batzen dituzte bazkarietako soberakinak (eguerdiro lau ikasle txandakatzen dira lan hau egiteko) ikastolako konpostagailura eramateko. Egunero, Ekaia enpresak hondakinak bildu eta Narbaizara eramaten ditu, bere azpiegiturretan konposta egiteko. Ikasturte bukaeran, Ekaiak konposta ikastolari eramaten dio eta ortuan ongarri gisa erabiltzen da. Horrela, Armentia Ikastolakoek azpimarratzen dutenez, ikasleek bertatik bertara ikusten dute jantokiko hondakinez baliatu daitezkeela ongarri gozoa lortzeko.

Antxon Illaro – ENEEK
Euskadiko Nekazaritza eta Elikadura
Ekologikoaren Kontseilua

«Visca Catalunya!»

A itortzen dut Anari gustuko dudala oso, batez ere begiak itxita entzuteko aukerarik izaten dudanean... Goxoa bezain garrantza den hiru dimentsiotako ahots sarkorraz belarritatzen dizkit besarkatu zein hozkatu ere egin ditzakedan sentipenak. Hitz soilak, hitz biluziak gorputz dira bere zalantza eta ziurgabetasunekin. Osoa eta benetakoa.

Ez izatea eroso dirudienean, izatea ausardia izan eta arriskuak hartzea denean amildegiaren ertzetik igarotzeak barruak astintzen dizkizu. Urrats bakoitzean dena dagoenean jokoan, hondora erori ala aitzinera jarraitzea bihotza danbadaka ari

zaizunean beldurraren eta plazeraren arteko dantza zirraragarriak atrapatzen zaitu. Ez eternitatean ez hutsaltasunean, bizi itzazu gogoak, zalantzek, beldurrek, zirrarak, maitasunak eta plazerak larruazal eta barruak astintzen dizkizuten uneak. *Carpe diem!* Gogoa eta ausardia batek, besteok eta denok.

Kataluniarrak ditut gogoan. Zulo beltzera jaustera doazela orro egiten diete nahi dutena izan ez daitezen nahi dutenek. Abiatu dira, ordea, ertz irristakorrean barna, arnasketa bakoitzean pausoa emanaz.

Menpeko ala burujabe, horra hautua, nahi dutena izateko burujabe. Amildegi

ertzean aurrera egin ahala orduan eta ilunpe ilunagoa topatzen dute, aginte espainolisten ekaitz bortitzagoa.

Bada, ordea, memoriarik, eta zer nahi duten ahazteko ez dago arriskurik. Bada askatasun politiko eta sozialerako bidean itsasargiaren argi izpirik zerumugan. Eta zilegiak izanik ere beldurrak eta dardarak, konpromiso irmo eta ausartek emanaraziko dizkiete pauso tinkoak.

Zure askatasuna eta nahia betetzeko bide malkartsu eta korapiloz josia baino uzten ez dizutenean ez beldurrik izan amildegiari jarraitzen badiozu sentitzen duzunari.

Kutsatuko al gara euskaldunok ere! •

Xabier Mikel
Errekondo